

[Justitsministeren.]

led i forliget omkring grundlovsforslaget. Man kan vel næppe gå længere end til at sige, at man har været enig om, at det måtte være et led i forliget, at dette forslag, hvorom man var blevet enig i forligskommissionen, skulle fremsættes i den foreliggende form, men både det ærede medlem og andre vil være enige med mig i, at hvis man i det udvalg, der nedsættes her, når til, at visse ændringsforslag bør fremsættes, må vel også de kunne gennemføres på samme måde som ved selve grundlovsforslaget.

Det ærede medlem hr. Bertel Dahlgaard gjorde mig opmærksom på, at mine bemærkninger om, at jeg i min fremsættelsestale havde givet dette lovforslag min foreløbige anbefaling, var en nydannelse, som det ærede medlem nødigt så skulle danne skole. Jeg har ikke hæftet mig ved, hvorvidt denne udtryksform er en nydannelse, men den er i hvert fald udtryk for en ærlighed, som jeg gerne ønskede at gøre rede for, og som jeg også mener fremgik af andre bemærkninger i min fremsættelsestale. Hvad angår mine følelsers varme overfor lovforslaget, som det ærede medlem hr. Himmelstrup fremsatte betragtninger over, vil jeg gerne sige, at min kølige anbefaling var udslag af den samme ærlighed med hensyn til lovforslaget.

Det ærede medlem fru Inger Merete Nordentoft hæftede sig særlig ved spørgsmålet om, hvorvidt dommernes judicielle virksomhed skulle inddrages under ombudsmandsvirksomheden. Dette spørgsmål har været meget nøje drøftet i underudvalget i forfatningskommissionen, og jeg føler i og for sig ikke nogen trang til at gentage den argumentation, der har været fremført dér. Jeg tror, det resultat, man er kommet til i forfatningskommissionen, er rigtigt, at dommernes judicielle virksomhed i hvert fald ikke bør være inddraget. Jeg mener personlig heller ikke, man skulle inddrage den administrative virksomhed, men forsåvidt angår den administrative virksomhed, erkender jeg, at der ikke er de samme betænkeligheder ved at inddrage den som ved at inddrage den judicielle virksomhed. Ved at inddrage den judicielle virksomhed under ombudsmandskontrollen mener jeg, man ville komme i betænkeligt modsætningsforhold til den regel, der er

udtrykt i grundlovens § 2, eller dog det princip, der bærer denne paragraf.

I denne forbindelse berørte det ærede medlem fru Inger Merete Nordentoft også spørgsmålet om, hvorvidt ombudsmanden skulle kunne modtage en klage, samtidig med at en klage eventuelt indgik til klageretten. Dette har man taget stilling til i udvalget, og jeg mener, at man skal lade klagerettens regel forblive uændret.

Det sidste spørgsmål, det ærede medlem berørte, var, om det var tilstrækkeligt, at en borger, der følte sig dårligt behandlet, eventuelt havde lidt uret, kunne henvende sig til ombudsmanden og eventuelt få fastslået ved en senere retssag, at den pågældende tjenestemand havde begået en fejl og eventuelt skulle straffes. Også det spørgsmål har man drøftet meget nøje i underudvalget, hvor det er blevet fremhævet, at det er ganske klart, at det, borgeren jævnlig, man kan måske endda sige som regel, er interesseret i, ikke så meget er spørgsmålet om, hvilken subjektiv fejl tjenestemanden har begået, og i hvilket omfang tjenestemanden pådrager sig straf, som spørgsmålet, om han får sin egen ret gennemført. Derfor har vi også i udvalget, som det ærede medlem fru Inger Merete Nordentoft berørte, drøftet det spørgsmål, om der er anledning til at ændre reglerne om meddelelse af fri proces, et spørgsmål, der iøvrigt også har været indgående drøftet ved det møde i Juridisk Forening fornylig, som det ærede medlem hr. Bertel Dahlgaard hentydede til. Man er imidlertid i udvalget standset op ved de gældende regler, men det kan også være interessant at få belyst disse spørgsmål i det udvalg, som jeg forventer vil blive nedsat.

Sluttelig skal jeg blot oplyse, at jeg fra statstjenestemandorganisationerne, Centralorganisation I og Centralorganisation II, Danske Statsemedsmænds Samråd og Danmarks Lærerforening samt Den danske Dommerforening har modtaget henvendelser vedrørende betænkeligheder i anledning af lovforslaget, og det er min agt at mangfoldiggøre disse henvendelser og stille dem til rådighed for det kommende udvalg.

Bomholt: Kun nogle enkelte bemærkninger.

Den højtærede justitsminister udtalte, at en udvidet pligt for administrationen til